

være farligt at indføre en saadan Bestemmelse, og da Udvalget fik indført i Loven, at der skulde staa „kan“, har dette sin Historie. Efter hvad jeg har forstaaet, vilde Ministerens Forgænger nemlig tage Hensyn til dette „kan“, saaledes at de ikke absolut skulde spørges. Men nu vide vi jo, hvorledes det er blevet udført, det er blevet omgaaet saaledes, at man kan sige, at i Regelen ere Menighedsraadene blevne spurgt, og man har ikke nøjedes med, at Ministeren i visse Tilfælde kunde spørge Menighedsraadet. Det ærede 7de kongevalgte Medlem (Estrup) sagde den Gang, at der kunde være nogen Fare ved at indsætte dette „kan“, thi der var jo ingen, som kunde nægte Ministeren at spørge andre om Raad, og det var derfor ikke rigtigt at sætte dette „kan“ ind i Loven. Det har ogsaa vist sig, at det højtærede 7de kongevalgte Medlem har haft Ret i denne Opfattelse, at det er blevet forstaaet saaledes, at de skulde spørges om det, og ikke, at de i det enkelte Tilfælde kunde blive spurgt. Det kirkelige Udvalg var ogsaa her klar over, at der er en Fare ved at give Menighedsraadene en saa stor Myndighed, før der er gennemført en Præstelønningslov. Naar den højtærede Minister forrige Gang omtalte, at Præsterne i de fleste Tilfælde var overordentlig glade ved Menighedsraadene, vil jeg forsikre Ministeren om, at det langt fra er Tilfældet. Jeg har haft Samtaler, ikke blot med enkelte, men med en Masse Præster, som have været imod dem og især været imod, at Menighedsraadene skulde have en saadan Indflydelse paa Præstevalget, før der blev fastslaaet bestemte Lønninger for Præsterne. I det kirkelige Udvalg var der en Minoritet, ganske vist en lille, som mente, at det kunde være nok med en Kirkeforfatning, hvor vi blot fik Menighedsraadene, og jeg er tilbøjelig til at tro, at den højtærede Minister vist ser paa Sagen paa en noget lignende Maade. Thi da Ministeren kom herop, udtalte han, at Loven ikke skulde endelig vedtages nu, men at man havde Gavn af en Prøvetid endnu i 6 Aar. Altsaa, naar vi fik en saadan Prøvetid, og vi saa maaske saa, hvilke Fejl der var ved Loven — eller vi kunne ogsaa vende det om og sige: naar man saa, at man kunde lægge lidt mere Myndighed i Menighedsraadet Haand, saa behøvede Prøvetiden ikke at være længere, saa kunde vi fastslaa det endelige Forhold, og dermed havde vi en Kirkeforfatning. Jeg kan nu ikke ret forstaa Ministerens Stilling til

denne Sag. Dette høje Ting vedtog Loven om Menighedsraadene paa 6 Aar og fordrede, at det kirkelige Udvalg, som skulde nedsættes, skulde have endt sit Arbejde i den Tid. Det har nu været færdigt i 2 Aar. Hvorfor have vi ikke faaet dets Arbejde fremlagt, hvorfor have vi ikke faaet fremlagt Forslag til en virkelig Kirkeforfatning i de 2 Aar? Den højtærede Minister kan svare, at vi jo have haft saa mange store Love at behandle, og at der derfor ikke kunde være Tale om det. Men dette høje Ting har i disse 2 Aar ikke været overbebyrdet med Arbejde, og det var jo ingen Skade til, om saadanne Lovforslag, naar Folketinget har saa overordentlig meget at tage Vare paa, blev fremlagt i dette Ting. Vi hørte nylig, at den højtærede Justitsminister fremsatte 3 Lovforslag, oven i Købet af finansiel Betydning, her i Tinget, skønt Regelen er, at man indbringer dem i Folketinget. Derfor synes jeg, at den Undskyldning, at Rigsdagen har saa mange Love at behandle, ikke kan gælde for Kultusministeren, thi vi have haft Tid nok til at sætte os ind i denne Sag i den Tid, der er gaaet, siden det kirkelige Udvalg endte sit Arbejde. Jeg er nu af den Mening, at vedtage vi paa ny en Lov om Menighedsraad, enten det bliver for 6 Aar eller for 3 Aar, saa foregribe vi paa en vis Maade den Forhandling, som skal finde Sted, naar vi virkelig skulle til at forhandle om en Kirkeforfatning. Der har fra flere Sider i Salen været talt om, at det kunde dog tilstedes, naar der blev nedsat et kirkeligt Udvalg, og den Røst lød ogsaa nede i det andet Ting fra et enkelt Medlem, at der burde nedsættes et kirkeligt Udvalg, hvis Menighedsraadsloven skulde forlænges. Jeg ser paa Sagen paa en noget lignende Maade som det ærede 2det Medlem for 6te Kreds (Johansen), at i alt Fald Hovedopgaven for det kirkelige Udvalg er løst, og jeg indser ikke, at den Myndighed, man tildeler det kirkelige Udvalg, er af nogen Betydning ud over dette. Derfor tror jeg, at enten vi faa Menighedsraad med kirkeligt Udvalg eller ej, kan det omtrent være ligegyldigt. Men mit Haab er, at denne Lov ikke skal forlænges ud over den Tid, den gælder; i modsat Fald vil det ubetinget blive til stor Skade for Forhandlingerne, naar vi skulle til at vedtage en endelig Kirkeforfatning.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (*Enevold Sørensen*): Det ærede 1ste kongevalgte Medlem (*Goos*)